

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ

2022 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ 2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	19

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ

2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8
7.	DENETİM BULGULARI.....	8
8.	EKLER.....	17

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu.....	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu.....	2
Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi.....	3
Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi.....	4
Tablo 5: Doğrudan Temin Kapsamında Yapılan Alımlar.....	9
Tablo 6: BAP Proje Yütürücüleri Üzerinde Kalan Taşınırlar.....	12

KISALTMALAR

BAP : Bilimsel Araştırma Projeleri

KDV : Katma Değer Vergisi

TBMM : Türkiye Büyük Millet Meclisi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. İhtiyaçların Parasal Sınırların Altında Kalacak Şekilde Parçalara Bölünmek Suretiyle Doğrudan Teminle Edinilmesi
2. BAP Projeleri Kapsamında Alınan Taşınırların Proje Bitiminde Yürütücüsü Üzerinde Bırakılarak Geri Alınmaması
3. Bazı Hesap Kayıtlarının Mahiyetine Uygun Yapılmaması
4. Maddi Duran Varlıklar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların Doğrudan Gider Kaydedilmesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130' uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Cumhuriyet Üniversitesi Cumhuriyet'in 50'inci yılının kutlanması çerçevesinde TBMM'de alınan 30 Mart 1973 tarih ve 1701 sayılı 50. Yıl Kutlama Kanunu'nun 5. Maddesi'nin (b) fıkrası gereğince (50. Yıl münasebetiyle Sivas'ta ilk fakültesi 29 Ekim 1973'te öğrenime başlamak üzere Cumhuriyet Üniversitesi adıyla bir üniversite kurulur) Cumhuriyet Üniversitesi kuruluş çalışmalarına başlamış ve sonrasında 9 Şubat 1974 tarih ve 14794 sayılı Resmi Gazete'de 1788 numaralı Cumhuriyet Üniversitesi Kanunu ile resmen kurulmuştur. 18.05.2018 tarih ve 30425 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 6'ncı maddesi ile 28.03.1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'nun 26'ncı maddesinin başlığında ve birinci fıkrasında yer alan 'Cumhuriyet Üniversitesi' ibareleri "Sivas Cumhuriyet Üniversitesi" şeklinde değiştirilmiştir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin

geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Sivas Cumhuriyet Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi bünyesinde 18 fakülte, 4 yüksekokul, 1 Konservatuvar, 4 enstitü, 14 meslek yüksekokulu, 37 uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır.

Üniversitede 2022 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 5.295'dir.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2'de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	279	88	367
Doçent	251	49	300
Doktor öğretim üyesi	449	108	557
Öğretim görevlisi	358	105	463
Araştırma görevlisi	597	227	824
Toplam	1.934	577	2.511

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idari	546	354	900
Sağlık	468	488	956
Avukatlık	4	1	5
Din	2	-	2
Teknik	126	66	192
Yardımcı	132	173	305
Sözleşmeli	784	214	998
İşçi	1.299	37	1.336
Toplam	3.361	1.333	4.694

Üniversitenin bağlı olduğu kurum Yükseköğretim Kurulu, ilgili olduğu kurumlar ise

Milli Eğitim Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığıdır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli II sayılı cetvelin, (A) "Özel Bütçeli İdareler" bölümünde yer alan Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 824.084.000 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 619.235.935 TL ödenek eklenmiş, 61.072.825 TL ödenek düşülmüş ve toplam ödenek 1.382.247.110 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin 1.344.600.762 TL'lik kısmı kullanılmıştır.

Üniversitenin ekonomik sınıflandırma açısından 2022 yılına ait ödenek dağılımı ile yılsonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

	Ödenek (1)	Gerçekleşme (2)	Gerçekleşme (2/1)
	(TL)		(%)
Personel Giderleri	549.253.000	805.934.495	146,73
Sos. Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	84.682.000	119.757.279	141,42
Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	50.424.000	168.460.967	334,09
Cari Transferler	26.839.000	56.325.741	209,87
Sermaye Giderleri	112.886.000	194.122.281	171,96
Toplam	824.084.000	1.344.600.762	163,16

2022 yıl sonu itibarıyla bütçe giderleri 1.344.600.762 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçenin %163,16'sı kullanılmıştır. Personel giderlerinde 549.253.000 TL olan ödeneğin 805.934.495 TL'si, Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderlerinde 84.682.000 TL ödeneğin 119.757.279 TL'si, Mal ve Hizmet Alımı Giderlerinde 50.424.000 TL ödeneğin 168.460.967 TL'si, Cari Transferlerde 26.839.000 TL ödeneğin 56.325.741 TL'si, Sermaye Giderlerinde ise 112.886.000 TL olan ödeneğin 194.122.281 TL'si harcanmıştır.

Üniversite tarafından 2022 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 29.615.905 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2022 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

	Gelir Tahmini (1)	Gerçekleşen (2)	Gerçekleşme Oranı (2/1)
	(TL)		(%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	15.564.000	33.049.623	212,35
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	770.679.000	1.291.151.925	167,53
Diğer Gelirler	37.841.000	41.638.529	110,04
Sermaye Gelirleri			
Toplam	824.084.000	1.365.840.077	165,74
Gelirlerden Red ve İadeler (-)			
Toplam	824.084.000	1.365.840.077	165,74

2022 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 824.084.000 TL olan Üniversitenin, yılsonunda gerçekleşen bütçe geliri 1.365.840.077 TL'dir

Dönem faaliyet geliri 1.372.963.387,34 TL gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı 4.111.576,83 TL ve faaliyet gideri 1.277.031.620,70 TL olan Üniversite, 2022 yılını 91.820.189,81 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

- Döner Sermaye İşletmesinin 2022 yılında 666.125.502,68 TL bütçe gideri gerçekleşmiş olup 454.500.999,90 TL bütçe geliri elde ettiği, brüt satışlarının 448.215.205,75 TL, faaliyet giderlerinin ise 619.336.171,65 TL olduğu ve dönem sonunu 170.901.580,26 TL net zararla tamamlanmıştır.

- Üniversitenin % 75 oranında ortak olduğu Cumhuriyet Teknokent; Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas Valiliği, Sivas Belediye Başkanlığı, Sivas Ticaret ve Sanayi Odası, Cumhuriyet Üniversitesi Vakfı ve Bilkent Üniversitesi'ne bağlı Ankara Cyberpark işbirliğiyle 7 Eylül 2007'de kurulan bir bilim ve teknoloji parkıdır. Sermayesi 500.000,00 TL olup faaliyetlerini 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri mevzuatı kapsamında yürütmektedir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından

belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve 30.12.2006 tarih ve 26392 Sayılı Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde

zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. Üniversitenin “Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri” ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. İç Kontrol Rehberinde yer alan kriterlere göre hassas görevlere ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Risk Değerlendirme Standartları

Üniversitenin stratejik plan ve performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. Üniversitede iç kontrol risklerinin değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Konsolide Risk Raporu hazırlanmış ancak herhangi bir değerlendirme yapılmamıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

Üniversite tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmış ve personele duyurulmuştur. Bununla birlikte yetki devirleri mevzuata uygun yapılmakta ve görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. Üniversite tarafından belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurulmuştur. Ayrıca Üniversitenin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

Üniversite faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır.

İzleme Standartları

Üniversitede İç Denetim Birimi kurulmuş olup 3 iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu

kadrolardan 2'si doludur. Ayrıca İç Denetim Biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları mevcuttur.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Sivas Cumhuriyet Üniversitesinin 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İhtiyaçların Parasal Sınırların Altında Kalacak Şekilde Parçalara Bölünmek Suretiyle Doğrudan Teminle Edinilmesi

Üniversite tarafından, 22.01.2002 tarih ve 24648 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda öngörülen temel ihale usulleri ile ihale edilmesi gereken ve aynı ihale konusu iş içerisinde yer alan ya da alabilecek bazı mal alımları ile yapım işlerinin, mevzuatta öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde parçalara bölünmek suretiyle doğrudan teminle gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

24.12.2003 tarih ve 25326 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8'inci maddesinde; *"Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli*

ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu" belirtilmiştir.

Anılan Kanun'un 32'nci maddesinde ise; "Harcama yetkililerinin, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun, tüzük ve yönetmelikler ile diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından sorumlu olduğu" ifade edilmiştir.

Aynı Kanun'un doğrudan temin başlıklı 22'nci maddesinin (d) fıkrasında büyükşehir belediyesi sınırları dışında bulunan idarelerin 2022 yılı için 72.752,00 TL'yi (KDV Dâhil 85.847,36 TL) aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeyle ilişkin alımların ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin yöntemi ile karşılanabileceği belirtilmektedir.

22.08.2009 tarih ve 27327 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliği'nin 22.5.1.2. numaralı maddesinde ise "4734 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesine göre açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyacın, Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendi için öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle aynı Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendine göre temini, 4734 sayılı Kanun'un temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiğinden, bu yönde uygulamaların sorumluluk doğuracağı hususuna dikkat edilmesi gereklidir." denilmek suretiyle tekrar edilerek aynı nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünerek yapılmasının, 4734 Sayılı Kanun'un temel ilkelerini oluşturan 5'inci maddesine aykırılık teşkil edeceği ifade edilmektedir.

Üniversitenin niteliği itibariyle benzer veya aynı olan mal ve malzeme ihtiyaçları ile bazı yapım işlerini çok sayıda işlemle aynı tarihte aynı yükleniciden doğrudan temin suretiyle karşıladığı tespit edilmiş olup söz konusu duruma ilişkin örnekler aşağıda yer alan tablolarda detaylı olarak yer almaktadır.

Tablo 5: Doğrudan Temin Kapsamında Yapılan Alımlar

Tarih	Alım Grubu (1)	Alımın Kimden Yapıldığı	Tutarı TL (KDV Dâhil)
22.11.2022	Traverten ve Bordür	Mermer	10.222,00
22.11.2022	Traverten ve Bordür	//	4.188,00
22.11.2022	Traverten ve Bordür	//	22.011,00

22.11.2022	Traverten ve Bordür	//	36.533,00
22.11.2022	Traverten ve Bordür	//	11.923,00
		Toplam	85.877,00
Tarih	Alım Grubu (2)	Alımın Kimden Yapıldığı	Tutarı TL (KDV Dâhil)
09.11.2022	Parke Taşı Alımı	Ö. AŞ	84.960,00
16.11.2022	Yol Genişletme İşi	//	84.948,00
16.11.2022	Yürüme Yolu İşi	//	84.960,00
		Toplam	254.868,00
Tarih	Alım Grubu (3)	Alımın Kimden Yapıldığı	Tutarı TL (KDV Dâhil)
15.11.2022	Trafo Bakım ve Taşıma	M. Enerji	4.252,00
16.11.2022	Trafo Bakım OG	//	52.946,60
16.11.2022	Trafo Bakım AG	//	70.729,20
16.11.2022	WC, Banyo, Kazan Dairesi işi	//	44.922,00
16.11.2022	WC, Banyo, Kazan Dairesi işi	//	13.971,20
		Toplam	266.821,00

Yukarıdaki tablolardan da görüleceği üzere;

-Alım Grubu (1)'de yer alan ve aynı günde aynı firmadan yapılan 85.877,00 TL (KDV Dâhil) tutarındaki bordür ve traverten alımının, doğrudan temin sınırı olan 85.847,36 TL (KDV Dâhil) 'den yüksek olması nedeniyle parçalara bölünerek temin edildiği,

- Alım Grubu (2)'de yer alan ve aynı tarihlerde, aynı firmadan yapılan üç adet benzer işin her birinin alım bedeli 84.960,00 TL (KDV Dâhil)'nin doğrudan temin sınırı olan 85.847,36 TL (KDV Dâhil) 'nin altında kalması için parçalara bölünerek edinildiği,

- Alım Grubu (3)'de yer alan ve aynı tarihlerde yapılan benzer işlere ilişkin 266.821,00 TL (KDV Dâhil) alımın aynı firmadan doğrudan temin sınırı olan 85.847,36 TL (KDV Dâhil) 'nin altında kalması için parçalara bölünerek temin edildiği tespit edilmiştir.

Üniversitenin genel olarak büyük bakım ve onarım işlerine ilişkin alımları, görevli Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından 4734 sayılı Kanun'un temel usulleri ile yapılmayıp yukarıda yer alan örneklerde de görüleceği üzere, ihtiyaç parçalara bölünerek doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirilmektedir.

Üniversite cevabında, "Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı'nca yapılan harcamaların bazılarında eğitim - öğretim ile verilen hizmetlerin aksamaması için acil olan malzemelerin Doğrudan Temin Usulüyle temin edildiği, ayrıca bulguda belirtilen bazı alımlara ilişkin verilerin Harcama Kontrol Sistemi'nden alındığı ve bu alımlara ilişkin verilerin sisteme kayıt tarihi olduğundan aynı işin parçalara bölünerek yapıldığı şekliyle değerlendirildiği ifade edilmesine rağmen Alım grubu (1,2,3) içindeki doğrudan teminlerin tek bir firmadan yapılmasının yanısıra

belirlenen doğrudan temin sınırının yaklaşık 1.000 TL aşağısından gerçekleştirilmiş olması dikkat çeken bir uygulama olarak görülmektedir.

Üniversite tarafından yapılan alımların, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda öngörülen "temel ilkeler" çerçevesinde yine aynı Kanun'da düzenlenen usul ve esaslara göre temel ihale usulleri ile gerçekleştirilmesi gerekmektedir. İhale ile temin edilmesi gereken ihtiyaçların parasal sınırın altında kalacak şekilde parçalara bölmek suretiyle karşılanması Kanun'un temel ilkelerine açıkça aykırılık teşkil etmektedir.

BULGU 2: BAP Projeleri Kapsamında Alınan Taşınırların Proje Bitiminde Yürütücüsü Üzerinde Bırakılarak Geri Alınmaması

Üniversite bünyesinde yürütülen bilimsel araştırma projeleri sona erdikten sonra, proje kapsamında alınan taşınırlar hakkında Sivas Cumhuriyet Üniversitesi BAP Komisyonu tarafından BAP Uygulama Yönergesi hükümlerine göre işlem tesis edilmediği anlaşılmıştır.

Yönerge'nin 24'ncü maddesinde; projeler için BAP Koordinasyon Birimince sağlanan makine, teçhizat ve donanımların mülkiyetinin BAP Birimine ait olduğu, bu demirbaşların proje tamamlanıncaya kadar proje yürütücülerinin kontrol ve kullanımına verildiği; bunların korunmasından, bakım ve onarımından proje yürütücülerinin sorumlu oldukları, tamamlanan projelere ait özellik arz eden makine ve teçhizatların ihtiyaç duyan üniversite araştırmacılarının kullanımına açık olduğu, BAP Komisyonunun bu tür makine ve teçhizatlarla ilgili olarak ortak bir alanda kullanıma sunulmaları, başka projelerde kullanılmak üzere geri alınmaları veya gerekli göreceği diğer tasarruflarda bulunma yetkisine haiz olduğu ifade edilmiştir.

Söz konusu projeler kapsamında yürütücülerin kullanımına verilmek üzere; monitör, konvansiyonel fırın, yer radarı, soğutmalı santrifüj, ısıtma işlem fırını, görüntüleme sistemleri gibi cihazlar satın alınarak yürütücülere teslim edilmiş ancak sonrasında proje sonuçlanmış olmasına rağmen söz konusu cihazlar teslim alınmayarak ortak kullanım alanlarında bırakılmış, ortak kullanım alanlarına devir işlemleri yapılmamıştır.

Proje yürütücüleri yürüttükleri projelerden edindikleri taşınırları 18.01.2007 tarih ve 26407 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine göre düzenlenen Taşınır Teslim Belgesi ile teslim almışlar ancak projeler tamamlandıktan sonra taşınırları BAP Birimine teslim etmemişlerdir.

24.12.2003 tarih ve 25326 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 5018 sayılı Kamu Mali

Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Mal yönetiminde etkililik ve sorumluluk" başlıklı 48'inci maddesi gereğince İdare; taşınırların yönetimi, kaydı, muhafazası ve kullanımından sorumlu olup malların edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemlerini mevzuatında öngörülen kurallar çerçevesinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapmakla yükümlüdür. Bu ilkeye aykırı eylem ve işlemlerden doğacak zararlardan, malların yönetimi veya kullanılması hususunda yetki verilenler sorumludur.

Tablo 6: BAP Proje Yürütücüleri Üzerinde Kalan Taşınırlar

Malzemenin Adı	Miktarı	Proje Yürütücü	Tutarı (TL)	Teslim Tarihi	Son Durumu
Konveksiyon El Fırını	1 adet	E. S.	37.642,00	13.06.2019	Teslim Edilmedi
Polisomnografi (uyku laboratuvarı) Sistemi	2 adet	A. K.	271.080,00	18.06.2020	Teslim Edilmedi
Yer Radarı (gpr) Sistemi	1 adet	Ö. G.	190.199,00	26.04.2019	Teslim Edilmedi
Termal Sabitler Analizörü	1 adet	F. S.	165.630,00	19.07.2018	Teslim Edilmedi
Görüntüleme Sistemi	1 adet	C. H.	37.000,00	03.04.2017	Teslim Edilmedi
Üç Boyutlu Dinamik Görüntü Analiz Sistemi	1 adet	U.U.	139.240,00	11.03.2013	Teslim Edilmedi
Arabalı Isıl İşlem Fırını	1 adet	A. A.	36.198,00	26.11.2019	Teslim Edilmedi
Mikrodalga Ekstraksiyon Cihazı	1 adet	E. S.	91.922,00	12.09.2017	Teslim Edilmedi
Yüksek Performanslı Sıvı Kromatografi Cihazı, HPLC	1 adet	H. U.	89.680,00	01.08.2013	Teslim Edilmedi
Klinik ABR Cihaz Sistemi	1 adet	M. K.	57.456,00	13.10.2016	Teslim Edilmedi
KHD Cihazı	1 adet	S. T.	57.240,00	01.11.2018	Teslim Edilmedi
Mikrodalga Yakma Sistemi	1 adet	T. O.	51.743,00	11.06.2013	Teslim Edilmedi
Laminar Flow (hepa filtreli)	1 adet	A. Ç.	21.995,00	19.10.2015	Teslim Edilmedi
Real Time PCR sistemi (cihaz+yazılım+bilgisayar)	1 adet	Ş. Y.	50.220,00	20.03.2015	Teslim Edilmedi
Real Time Hücre Kültürü Görüntüleme Cihazı	1 adet	S. B.	48.498,00	01.07.2016	Teslim Edilmedi
Mikrotom	1 adet	S. U.	44.999,00	07.12.2016	Teslim Edilmedi
Non-Kontakt Vitreo Retinal Görüntüleme Ataçmanı	1 adet	A. D.	44.781,00	12.04.2013	Teslim Edilmedi
Soğutmalı Santrifüj	1 adet	N. G.	42.477,00	28.02.2014	Teslim Edilmedi
Faz Kontrast Mikroskop	1 adet	B. U.	41.569,00	14.06.2016	Teslim Edilmedi
Polisomnografi (uyku laboratuvarı) Sistemi	2 adet	A.K	271.080,00	18.06.2020	Teslim Edilmedi

Üniversite cevabında BAP kapsamındaki tüm taşınırların ihtiyaç odaklı ve kaynakların etkin kullanılmasının sağlanması yönünde düzenlemeler yapıldığını belirtse de anılan taşınırların proje bitiminde proje yürütücüsü üzerinde bırakılması hususunu değiştirmemektedir.

Üniversitede proje kapsamında alınan taşınırların yürütücüler tarafından iade edilmediği

anlaşılması olup verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre taşınır kullanımına özen gösterilmesi gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 3: Bazı Hesap Kayıtlarının Mahiyetine Uygun Yapılmaması

Üniversitenin alacak kalemlerinin incelenmesi sonucunda gerek hesabın işleyişine uygun olmayan kayıtların olduğu gerekse bazı alacakların tahsilatında da gecikmelerin yaşandığı tespit edilmiştir.

27.12.2014 tarih ve 29218 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin; 51'inci maddesinde düzenlenen Gelirlerden Alacaklar Hesabı'nın niteliği olarak "*Gelirlerden alacaklar hesabı; mevzuatı gereğince gelir olarak tahakkuk ettirilen vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirler, duran varlıklar ana hesap grubu içindeki gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inenler ile bunlardan yapılan tahsilat veya terkinlerin izlenmesi için kullanılır.*" ifadesi yer almaktadır.

Aynı Yönetmeliğin, Gelirlerden Takipli Alacaklar başlıklı 54'üncü maddesinde, "*Gelirlerden takipli alacaklar hesabı; mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, diğer gelirler ve sermaye gelirlerinden ortaya çıkan alacaklardan takibe alınan tutarlar ile bunlardan yapılan tahsilat, tecil ve terkinlerin izlenmesi için kullanılır.*", Kişilerden Alacaklar başlıklı 82'nci maddesinde ise "*Kişilerden alacaklar hesabı, kamu idarelerinin faaliyet alacakları ve kurum alacakları dışında kalan ve kamu idarelerince tespit edilen kamu zararından doğan alacaklar ile diğer alacakların izlenmesi için kullanılır.*" şeklinde düzenleme mevcuttur.

Hesapların niteliğine ilişkin düzenlemeler böyle iken "Alacaklar Hesabı" üzerinde yapılan incelemelerde;

-Çeşitli kişi ve kurumlardan olan ve icra işlemleri başlatılarak takibata alınmış toplam 497.383,42 TL tutarındaki alacağın hala 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı'nda izlendiği,

-120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı'nda izlenmesi gerekirken, sehven 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı'na kaydedilmiş olan 299.777,23 TL tutarındaki ticari alanlardan doğan kira alacağının bulunduğu tespit edilmiştir.

Alacakların mahiyetinin doğru belirlenmemesinin yanı sıra Hukuk Müşavirliği tarafından alacak dosyalarının sürecine dair Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına hesap

dönemleri itibariyle zamanında gerekli bilgilendirme yapılamaması da bu tür hataların oluşmasına neden olmaktadır.

Ayrıca, bu tutarın içinde Cumhuriyet Üniversitesi Vakfı iştirak şirketi iken 20.08.2021 tarihinde E.U. adlı üçüncü şahsa devredilen iki şirkete ait olan gecikme faizi dâhil toplam 99.830,78 TL kira ve elektrik fatura alacağının da olduğu tespit edilmiştir. Anapara ve faiz toplamı 99.830,78 TL'nin 2023 yılında tahsil edilerek bu iki şirketten olan alacak dosyanın kapatıldığı görülmüştür.

Üniversite, alacakların takibi için gerekli işlemlerin yapılacağını ifade etmiştir.

Alacak Hesapları ile ilgili olarak, muhasebe kayıtlarında hesabın niteliği ve işleyişine uygun olmayan kayıtların bulunduğu tespit edildiğinden, bu tür hatalı kayıtların yapılmaması için gerekli dikkat ve koordinasyonun sağlanmasının yanı sıra alacakların takibatının daha etkin olarak yapılması gerekliliği bulunmaktadır.

BULGU 4: Maddi Duran Varlıklar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların Doğrudan Gider Kaydedilmesi

Maddi duran varlıklar için yapılan değer artırıcı harcamaların, doğrudan gider kaydedilmesi, ilgili maddi duran varlıkların değerinin mali tablolarda olduğundan daha düşük tutarda görünmesine neden olmaktadır.

Yapılan incelemede, yapım ve büyük bakım onarımlarda, geçici kabulün Üniversite tarafından onaylandığı tarihe kadar yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin 27.12.2014 tarih ve 29218 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 187-188'nci maddelerine göre 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı'nda izlenmesi gerekirken, yapılan harcamaların doğrudan 630 Giderler Hesabı'na kaydedildiği görülmüştür.

2022 yılına ait KDV dâhil 323.017,10 TL tutarındaki kalorifer kazanı alımı, ana trafo yenileme işi, gölet köprüsü yapım işi ve yüzme havuzu harcamaları ile 639.572,75 TL tutarındaki yol ve otopark yapım işlerine ait değer artırıcı nitelikteki harcamalar, işin bitimi itibariyle 630 Giderler Hesabına kaydedilerek tüketilmiştir.

23.12.2014 tarih ve 29214 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 27'nci ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 170'inci maddeleri kapsamında maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini,

kullanım süresini ve hizmet kalitesini artıran 34.000 TL üzerindeki tutarların ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edileceği ve amortisman hesaplamasında dikkate alınacağı belirtilmiştir. Aynı maddeye göre, yapılmakta olan yatırımlarda izlenen değer artırıcı harcamaların geçici kabul işlemi tamamlandıktan sonra ilgili varlık hesaplarına aktarılacağı ve amortismanına tabi tutulacağı ifade edilmektedir.

Ayrıca, 2022 yılı Bütçe Kanunu'nun 2 Sıra No'lu Uygulama Tebliğinde yer alan *“Gayrimenkullerin bakım ve onarımlarında 62.000 Türk Lirasını, aşan tutarlar, “03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri” tertiplerinden ödenemez. Bu itibarla yukarıda yer verilen parasal tutarları aşan ihtiyaçlar, Devlet Malzeme Ofisinden temin edilse dahi “06- Sermaye Giderleri” tertiplerinden ödenecektir. Ayrıca doğrudan temin usulüyle yapılacak alımlarda ilgili bütçe tertibinin belirlenmesinde de söz konusu parasal tutarlar esas alınacaktır. Bu hususlara bütçe işlemlerinin gerçekleştirilmesinde de riayet edilecektir.”* hükmüne amir düzenlemeyle uyarlı olmayan ödenek tertibine ilişkin hususlarında olduğu tespit edilmiştir.

Maddi duran varlıklar için yapılan değer artırıcı harcamaların doğrudan gider kaydedilmesi duran varlıkların mali tablolarda olduğundan daha düşük görünmesine neden olmaktadır. Diğer taraftan varlığın ekonomik ömrü süresinde itfa edilerek giderleştirilmesi gerekirken edinme maliyetinin tamamının tek seferde gider kaydedilmesi faaliyet sonuçlarına yansımaya neden olmaktadır.

Yukarıda da ifade edildiği üzere, Üniversitenin 2022 yılı mali tablolarında, 250 Maddi Duran Varlıklar Hesabı 962.589,85 TL düşük, 630 Giderler Hesabı ise bu tutar kadar yüksek görünmektedir. Ayrıca maddi duran varlıklara kaydedilen tutardan ayrılacak amortisman tutarı kadar ise gider hesapları artacaktır.

Üniversite, taşınmazların değer artışlarına ilişkin gerekli işlemlerin yapılacağını ifade etmiştir.

Sonuç olarak, bu işlem muhasebenin temel kavramlarından maliyet esası ve tutarlılık ilkelerine aykırı bir işlem olarak değerlendirilmekte olup gerek bilanço gerekse faaliyet sonuçları tablolarına olumlu/olumsuz etkisi bulunacağından dolayı yapılan değer artırıcı harcamaların ilgili maddi duran varlıklar ile ilişkilendirilmesi gerekliliği bulunmaktadır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
İhtiyaçların Parçalara Bölünerek Doğrudan Temin Yöntemi ile Karşılanması	2021	Yerine Getirilmedi	İhtiyaçların parçalara bölünerek karşılanması hususu 2022 yılı denetimlerinde de devam etmekte olduğundan bu yılda da bulgu konusu yapılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ DÖNER
SERMAYE İŞLETMESİ**

2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	19
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	22
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	22
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	23
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	23
6.	DENETİM BULGULARI.....	24

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Sağlık Hizmetleri Uygulama ve Araştırma Hastanesi Kadrolu / Sürekli İşçi Yıllık Ücretli Gün Sayısı 25

Tablo 2: Diş Hekimliği Fakültesi Kadrolu / Sürekli İşçi Yıllık Ücretli Gün Sayısı 25

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. İşçilerin Kanunda Belirtilen Yıllık İzinlerinin Kullanılmaması
2. Bazı Personelin Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını Yaptırmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik kapsamında, 17.06.1976 tarih ve 15619 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhuriyet Üniversitesi Döner Sermaye İşletmeleri Yönetmeliği ile kurulmuştur.

Adı geçen Yönetmelik, 20.12.2021 tarih ve 31695 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Döner Sermaye İşletmesi, Yönetmelik'in dördüncü maddesinde sayılan ve aşağıda yer verilen faaliyetleri yürüterek gelir elde etmektedir:

İşletme çalışmaları sırasında eğitim ve öğretim ile bunlara katkıda bulunan uygulamayı ön planda tutmak ve Üniversitenin esas faaliyetlerini aksatmamak kaydıyla aşağıda belirtilen faaliyetlerde bulunmaktadır:

a) Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce talep edilecek konularda bilimsel görüş vermek, proje hazırlamak, araştırma ve benzeri hizmetler yapmak, seminer, konferans ve sempozyumlar düzenlemek, kurslar açmak.

b) Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerle yapılan sözleşmeler kapsamında faaliyet alanları ile ilgili danışmanlık, klinik araştırma ve klinik çalışma hizmeti vermek.

c) Bilimsel, teknik, kültürel, sanatsal, tarım ve sağlık ile ilgili araştırma ve uygulamaları teşvik etmek amacıyla çevre kampları ve incelemeleri düzenlemek ve alınacak bilimsel sonuçların uygulamasını yapmak.

ç) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek, birimlerin faaliyet alanları ile sınırlı olarak mal ve hizmet üretmek, elde edilen ürünleri önceden Rektörün izni alınmak şartıyla pazarlanması ve satılması için satış ve teşhir yerleri açmak.

d) İşletmenin laboratuvar ve atölyelerinde her çeşit makine, cihaz, alet-edevat, elektrikli ve elektronik aletlerin bakım-onarımları ile kalibrasyonlarını yapmak.

e) İşletmenin laboratuvar ve atölyelerinde ürün ve numunelere yönelik kontrol, muayene, analiz ve ölçümler yapmak, raporlar düzenlemek, projeler hazırlamak veya uygulamak.

f) Üniversite-sanayi iş birliği faaliyetleri kapsamında kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilere ait işyerleri, maden ocakları, bina, arsa ve araziler için fizibilite çalışmaları yapmak, bilimsel ve teknik raporlar hazırlamak.

g) İşletmeye bağlı Sağlık Hizmetleri Uygulama ve Araştırma Hastanesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Veteriner Fakültesi ve sağlık hizmeti veren diğer birimlerde klinik, poliklinik, laboratuvar ve diğer hizmet birimlerinde muayene, tahlil, tetkik, tedavi, ameliyat, girişimsel işlemler ve bakım hizmetleri ile ilgili faaliyetlerde bulunmak, sağlık hizmetleri ile ilgili açılmış olan yataklı ve yataksız tedavi kurum ve birimlerini işletmek.

ğ) Turizm ve otelcilik faaliyetleri kapsamında; uygulama oteli işletmek, yiyecek, içecek, konaklama hizmetleri vermek, kongre, seminer, gezi ve benzer organizasyon hizmetleri sunmak, danışmanlık hizmeti vermek ve ilgili mevzuat hükümleri kapsamında Cumhuriyet Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi iş birliği ile eğitim, kurs ve sertifika programları düzenlemek.

h) İşletme birimlerinin kendi faaliyet alanlarında yapmış olduğu iş ve işlemler kapsamında araştırma-geliştirme, tasarım-yenilik faaliyetlerinde bulunmak, elde edilen bilimsel sonuçların uygulanmasını ve teknolojiye dönüşümünü sağlamak.

ı) İşletme birimlerinin faaliyet alanı ile ilgili her türlü baskı, grafik, yayın ve basım işlerini yapmak.

Yükseköğretim kurumlarının döner sermaye faaliyetleri çerçevesinde; hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ve mesleki uygulamalar ile ilgili performansı ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi hizmete katkı unsurları da esas alınarak yapılan ek ödemelerde, 18.02.2011 tarihli ve 27850 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı çalışan Döner Sermaye İşletmesi; İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü şeklinde teşkilatlanmış olup gelir getirici birim sayısı 20'dir.

İşletme Müdürlüğünde; bir işletme müdürü, iki bilgisayar işletmeni hizmet vermekte olup; bilgisayar işletmenlerinin kadrosu özel bütçededir.

Saymanlık Müdürlüğünde ise Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli olarak bir saymanlık müdürü, bir saymanlık müdür yardımcısı, iki defterdarlık uzmanı ve yedi Veri Hazırlama Kontrol İşletmeni olmak üzere toplam 11 personel bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, 01.05.2007 tarih ve 26509 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Döner sermaye işletme bütçesi, adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta ve üniversite yönetim kurulunun onaylaması ile kesinleşmektedir.

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün giderleri elde edilen gelirlerle finanse edilmekte olup 2022 yılında özel bütçeden kaynak kullanılmıştır.

İşletmenin 2022 yılında 666.125.502,68 TL bütçe giderine karşılık 454.500.999,90 TL bütçe geliri elde ettiği görülmüştür.

İşletmede 2022 yılı gelir tablosuna göre 448.215.205,75 TL gelir elde edilmiş, 619.336.171,65 TL gider gerçekleşmiş ve dönem 170.901.580,26 TL zarar ile tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin muhasebe ve raporlama işlemleri, 01.05.2007 tarih ve 26509 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi

üzerinden yürütülmektedir.

Adı geçen Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esasları kıyasen uygulanmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Gelir tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin

mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İşçilerin Kanunda Belirtilen Yıllık İzinlerinin Kullandırılmaması

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinde çalışan işçi personelin yıllık ücretli izinlerinin süresinde kullandırılmadığı, iş akitlerinin sona ermesinden sonra izin haklarının ekonomik değere dönüştürülme ihtimalinin olduğu görülmüştür.

4857 Sayılı İş Kanununun 53,56,57 ve 58'inci maddeleri gereğince işyerinde işe başladığı günden itibaren, deneme süresi de dahil olmak üzere, en az bir yıl çalışmış olan işçilere yıllık ücretli izin verilir. Yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemez. Yıllık ücretli izin işveren tarafından bölünemez. Bu iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesi zorunludur. Ancak, 53'üncü maddede öngörülen izin süreleri, tarafların anlaşması ile bir bölümü on günden aşağı olmamak üzere bölümler hâlinde kullanılabilir. İşveren, yıllık ücretli iznini kullanan her işçiye, yıllık izin dönemine ilişkin ücretini ilgili işçinin iznine başlamasından önce peşin olarak ödemek veya avans olarak vermek zorundadır. Yıllık ücretli iznini kullanmakta olan işçinin izin süresi içinde ücret karşılığı bir işte çalıştığı anlaşılırsa, bu izin süresi içinde kendisine ödenen ücret işveren tarafından geri alınabilir.

30.06.2021 tarih ve 31527 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2021/14 sayılı Tasarruf Tedbirleri Genelgesi'nin "Personel Giderlerine" ilişkin bölümde "4857 sayılı Kanun kapsamında çalışan işçilerin yıl içerisinde hak kazandıkları yıllık ücretli izin süreleri, ilgili yıl

içerisinde kullanılacaktır. Ayrıca, ilgililerin önceki yıllarda hak kazanıp kullanmadıkları yıllık ücretli izin süreleri, yürütülen hizmetlerde aksamaya sebep olmayacak şekilde azami üç yıl içerisinde kullanılacaktır.” şeklinde düzenlemeye yer verilmiştir.

Tablo 1: Sağlık Hizmetleri Uygulama ve Araştırma Hastanesi Kadrolu / Sürekli İşçi Yıllık Ücretli Gün Sayısı

Yıllık Ücretli Gün Sayısı	Kadrolu İşçi Sayısı	Sürekli İşçi Sayısı
1 – 49	5	579
50 – 99	3	41
101 – 149	-	-
150 – 199	1	-

Tablo 2: Diş Hekimliği Fakültesi Kadrolu / Sürekli İşçi Yıllık Ücretli Gün Sayısı

Yıllık Ücretli Gün Sayısı	Kadrolu İşçi Sayısı	Sürekli İşçi Sayısı
1 – 49	4	40
50 – 99	1	4

Döner Sermaye İşletmesi, Sağlık Hizmetleri Uygulama ve Araştırma Hastanesi ile Diş Hekimliği Fakültesinde sürekli işçi kadrosunda çalışan personelin izinlerine ilişkin olarak, Hastanede belirli birimlerdeki personel yetersizliği, izinli olduklarında yerlerine bakacak eleman olmaması, 2019 yılında Pandemi sebebiyle Cumhurbaşkanlığı Genelgesi doğrultusunda kronik hastalığı olan personelin uzun süre idari izin kullanımları ve hizmetine ihtiyaç duyulan personelin izinlerinin kaldırılması, geçmiş yıllardan kalan kullanılmamış izinlerinin olması nedeni ile izin süresinde artışlar yaşandığını ifade etmiştir.

Buna göre Döner Sermaye İşletmesinin, Cumhurbaşkanlığı Genelgesi doğrultusunda hareket etmesi ve işçilerin yıllık izinlerinin ücrete dönüşmemesi için, işçilerin yıl içerisinde hak kazandıkları yıllık izinlerini ilgili yıl içerisinde, önceki yıllardan hak kazanıp kullanmadıkları yıllık izinlerini ise en geç 3 yıl içinde kullanmalarının sağlanması gerekmektedir.

BULGU 2: Bazı Personelin Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını Yaptırmaması

Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi ve Diş Hekimliği Fakültesinde çalışan ve Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını yaptırma yükümlülüğü bulunan personelden bir kısmının ilgili sigortayı yaptırmadığı tespit edilmiştir.

1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un Ek 12'nci maddesinde; kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, diş tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, tıbbi kötü uygulama nedeniyle kendilerinden talep edilebilecek zararlar ile kurumlarınca kendilerine yapılacak rüculara karşı sigorta yaptırmak zorunda olduğu, bu sigorta priminin yarısının kendileri tarafından, diğer yarısının döner

sermayesi bulunan kurumlarda döner sermayeden, döner sermayesi bulunmayan kurumlarda kurum bütçelerinden ödeneceği, zorunlu sigortaları yaptırmayanlara, mülki idare amirince sigortası yaptırılmayan her kişi için beşbin Türk Lirası idari para cezası verileceği, ifade edilmektedir.

Zorunlu sigortalara ilişkin teminat tutarları ile uygulama usul ve esaslarını belirlemek üzere 21.07.2010 tarihli ve 27648 sayılı Resmi Gazete’de Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Kurum Katkısına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliğ yayımlanmıştır.

Anılan Tebliğ’in 3'üncü maddesinin ilk fıkrasında;

“Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar ile sözleşmeli aile hekimleri, yaptıracakları sigorta sözleşmesinin primlerini sigortacıya veya sigorta acentesine ödedikten sonra, ödedikleri prim tutarının yarısını döner sermayesi bulunan kurumlarda döner sermayeden, döner sermayesi bulunmayan kurumlarda kurum bütçesinden geri alır. Geri ödemeler, sigortaya ilişkin poliçe veya sigorta şirketi ya da sigorta acentesinin kaşesini taşıyan prim ödeme makbuzunun bir örneğinin ibrazı üzerine ilgili kurum tarafından en geç otuz gün içinde yapılır.” denilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükmü gereğince kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabiplerin, dış tabiplerinin ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, mesleki faaliyetleri sırasında kötü uygulamaları nedeniyle oluşabilecek zararlara karşı sigorta yaptırmaları zorunlu tutulmuştur. Ayrıca sigorta yapılmaması nedeniyle, idari para cezası ödenmek zorunda kalınacağı bir gerçektir.

Döner Sermaye İşletmesi, Sağlık Hizmetleri Uygulama ve Araştırma Hastanesi ile Dış Hekimliği Fakültesinde görev yapan öğretim elemanlarının Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortalarını yaptırmalarını sağlamak amacıyla Üniversite Rektörlüğü tarafından 07.04.2023 tarihinde ilgili birimlere resmi yazı yazıldığını ifade etmiştir.

Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezinde 2022 yılında görev yapmış olan ve “Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası” yaptırma yükümlülüğü bulunan personelden 284 personelin, Dış Hekimliği Fakültesinde ise 37 personelin, anılan sigortayı yaptırdığına dair herhangi bir kanıtlayıcı belge Döner Sermaye İşletmesi tarafından sunulmamıştır.

Yukarıda anılan mevzuat hükümleri dikkate alınarak, sigortası tespit edilemeyen personelin, varsa sigorta poliçesi yaptırdığına ilişkin kanıtlayıcı belgeleri sunması ve bu sigortanın mevcudiyetini kontrol etmeyen yöneticiler hakkında da cezai hükümlerin işletilmesinin mümkün olduğu dikkate alınarak, ilgili mevzuat hükümlerinin uygulanmasına  zen gösterilmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>